



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1062/2021
19.05.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић, Споменке Зарић, Јелице Бојанић Керкез и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Дејан Тренчић, адвокат из ..., против тужене "Инфраструктура железнице Србије" а.д., Београд, ради исплате накнаде, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3778/20 од 22.01.2021. године, у седници већа одржаној 19.05.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца као о изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3778/20 од 22.01.2021. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 2223/19 од 24.09.2020. године и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2223/19 од 24.09.2020. године, одбијен је основни тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиоцу исплати накнаду за исхрану у току рада, за период од 01.05.2016. године до 01.03.2017. године, укупан износ 101.285,84 динара, а за период од 01.05.2016. године до 01.03.2017. године исплати укупан износ од 38.648,83 динара. Одбијен је и евентуални тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиоцу на име неисплаћене накнаде за исхрану у току рада, за период од 01.05.2016. године до 01.03.2017. године, исплати укупан износ од 60.771,50 динара, а за период од 01.05.2016. године до 01.03.2017. године исплати укупан износ од 28.986,63 динара, све са законском затезном каматом како је изреком наведено. Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж1 3778/20 од 22.01.2021. године, ставом првим изреке, одбио жалбу тужиоца и потврдио првостепену пресуду. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права,

предлажући да се о ревизији одлучује као о изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд је закључио да су испуњени услови из члана 404. Закона о парничном поступку – ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11, 55/14, 87/18), за одлучивање о ревизији као о изузетно дозвољеној ради уједначавања судске праксе, будући да је Врховни касациони суд у више одлука изразио став о ситуацији када послодавац право запослених на исплату трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора не искаже у платној листи запослених, а који се разликује од става израженог у побијаној пресуди.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија основана.

Према чињеничном стању на коме су засноване побијане одлуке, тужилац је био у радном односу код "Железнице Србије" а.д. почев од 2003. године, обављао је послове ..., када је након статусних промена тужена преузела запослене који су наставили рад под истим условима, између осталих и овде тужиоца, који је премештен на послове ... у ОЈ Пружној деоници Вештачењем ради утврђивања да ли је тужиоцу за спорни период обрачунат и исплаћен топли оброк и регрес утврђено је да тужена није навела вредност накнаде за исхрану у току рада и вредност 1/12 регреса за коришћење годишњег одмора по вредности једног радног часа, а није достављена на увид ни посебна одлука којом би била прописана висина примања по основу топлог obroка и регреса. Имајући у виду обрачунске листе тужиоца произлази да је тужена исплаћивала основну зараду тужиоцу по вредности једног радног часа, у складу са Колективним уговором, с тим да тужена није накнаду на име топлог obroка и регреса приказивала одвојено од основне зараде у обрачунским листама тужиоца, а нема општег акта који би био инструмент за другачију реализацију тражених накнада.

Нижестепеним одлукама је одбијен тужбени захтев за исплату накнаде регреса за годишњи одмор, као и накнаде на име трошкова исхране у току рада, уз закључак судова да су ови трошкови тужиоцу исплаћени правилно, кроз цену рада, а према општим актима туженог.

Врховни касациони суд налази да је нижестепеним одлукама погрешно примењено материјално право, због чега је чињенично стање остало неправилно утврђено.

Законом о раду прописано је право запосленог на накнаду трошкова у вези са радом, а Законом о изменама и допунама Закона о раду ("Службени гласник РС" бр.61/05), који се примењује од 01.01.2006. године, поново је прописано и право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора (члан 118. тачка 1, 5. и 6.), а што мора бити исказано у обрачунској листи за све запослене. Почев од 01.01.2006. године послодавцима је остављена могућност да својим актима о расподели зараде могу уговорити мањи или већи износ регреса и топлог obroка од онога који је предвиђен Општим колективним уговором и Законом о раду, али само уколико су донели Одлуку којом су предвидели висину регреса и топлог obroка. Међутим, у конкретном случају тужени у току поступка није доставио такву

одлуку суду, као ни судском вештаку ради израде налаза и мишљења, из чега се основано може закључити да исту није ни донео. При том, висина трошкова на име регреса за годишњи одмор и на име трошкова исхране у току рада мора бити одређена линеарно за све запослене, односно ови трошкови морају бити исплаћени свим запосленима у истом износу, без обзира на стручну спрему, звање и радно место. Имајући ово у виду, не може се прихватити ни навод туженог, као ни закључак другостепеног суда, да су запосленима, па и тужиоцу, ови трошкови исплаћени кроз висину цене рада, с обзиром да тужени није могао да се изјасни о њиховој висини, нити је износ накнаде за регрес и топли оброк исказао у платној листи запослених (па и тужиоца), како је то прописано чланом 105. став 1. и чланом 121. став 1. Закона о раду. На основу изнетог, произлази закључак да је тужени, у погледу исплате наведених накнада, цитиране законске одредбе примењивао на штету тужиоца.

Из тих разлога, Врховни касациони суд је применом члана 416. став 2. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке. Укинута је и одлука о трошковима спора, јер зависи од коначног исхода спора, сагласно члану 165. ЗПП.

У поновном поступку првостепени суд ће у складу са датим примедбама поново одлучити о захтеву тужиоца за исплату трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у траженом периоду, имајући при том у виду и да су правне последице статусних промена наступиле 01.09.2015. године, од када је тужилац у радном односу код тужене "Инфраструктуре железнице Србије" а.д.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић